

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 3, 1986

Nr. 171

Aušra Nr. 49(89)

Tarybinio kalinio memuarai

VI. Lapienis

(Tėsinys)

Nors marksizmo-leninizmo ideologai sako, jog „Leninas pabrėždavo, kad mes kovojame su religija idejiniu keliu ir tik idejiniu keliu — savo žodžiu, savo spauda“ (P. Kolonickis, Marksizmas-leninizmas apie religiją, Vilnius, 1951, p. 30), tačiau, kaip matome, čekistai idejine kovoje naudoja jėgą, prievartą. Tiesos turi būti ieškoma laisvu tyrinėjimu, o ne prievarta. Nors tardytojas liepė kalbėti apie kitus, tačiau gerai žinodamas, kad neturi teisės būti išdaviku, tylėjau. Neturiu teisės kitų laisvės kaina ir kančia palengvinti savo dali. Koks žemas ir neeksploataciskas yra išdaviko kelias. Išdavikas eina Judo pėdomis.

Artėjant darbo diena ir pabaigą, Urbonas pradėjo pykti, rūstauti už tai, kad neatšakinėjau į jo klausimus.

— Kai čekistai panaudojo prievartą, nebūtinai prasmės ginti savo ideją žodžiu, nebūtinai prasmės atsakinėti į tardytojo klausimus, — pasakiau jam.

Jis pažvelgė į mane piktu žvilgsniu, pakėlė telefono ragelį ir pasakė prižiūretojui: „Paimkite iš kabineto“.

Taip ir baigėsi ir antroji tardymo diena.

Kai pasitikėdamas Dievu visur ir visada nuoširdžiai meldiesi, neaptemsta protas, gauni kantrybės, ištvėrėms bei drąsos net ir sunkiausiose situacijose.

Šiandien penktadienis — Kristaus kančios diena. Beveik prieš du tūkstantčius metų Viešpats baisiosios kančios kelio ant kryžiaus už mus. Bet kančia iki šiol tebesitęsia Kristaus mistinio kūno sąnariuose — gyvojoje Bažnyčioje. Krikščionių kraujas tai vienoje, tai kitoje šalyje tebesilieja. Ne visiems tenka ta garbė būti kankiniais. Tačiau, kuriems tenka ta dalis, jis prateis atperkama Didžiojo Penktadienio Auką. Tokiomis mintimis gyvenau pirmąjį penktadienį

Erdvės minos ir žvaigždžių karas

Maskva. — Sovietų branduolinės energijos mokslininkas sako, kad Sovietų Sąjunga planuoja išvystyti naują būdą prieš Amerikos „žvaigždžių karo“ programą, kuris bus daug efektingesnis ir pigesnis būdas, negu kad dabartinis Amerikoje. Vitaly Goldanskij, Sovietų Mokslo akademijos narys, apie tai pranešė spaudos konferencijoje.

„Jeigu mes norime konkrečiai kalbėti apie tą sistemą (SDI), tai yra būdas daug lengviau neutralizuoti skriejančius objektus, panaudojant „erdvės minas“, negu kad greitai lekiančius branduolinius ginklus“. Šis metodas, pagal jį, turi per tam tikrą laiką neutralizuoti priešraketinę erdvės gynybą. Tai yra daug pigesnis kelias. Jis sako, kad, kad Amerika išleisdžia milijonus dolerių savo „žvaigždžių karo“ programai, tai Sovietų Sąjunga lengvai tam randa daug pigesnę kelią. Jis toliau pasakojo, kad

Amerika mananti, jog Sovietų Sąjunga dėl tų ginklų lenktynių erdvėje bankrutuosianti ekonomiškai, tai netiesa, galima rasti visai kitą kelią, kuris nepažeis ekonominio būvio.

Diplomatai sako, kad erdvės minas yra galima nesunkiai paleisti nustatytoje orbitoje ir kontroliuojant radijo aparatais nuo žemės. Jos galėtų būti panaudotos taip, kad, atsimušusios į skriejančią ginklą, jį sunaikintų arba sprogtų šalia skriejančio satelito ir su juo būtų nutraukti bet kokie susisiekiama kontroliuojantieji ryšiai. Sovietų Sąjunga davė supratimą, kad yra būdų „Star Wars“ programą paversti visai niekais, panaudojant netikras raketas, kurios kainuosiančios tik 1 ar 2 procentus visos Amerikos tam reikalui numatytos sumos.

Po Goldanskij komentaro reporteriams buvo tuoj išleistas Sovietų karinių jėgų vado maršalo Sergei Akhromyev.

saugumo kalėjime. O čekistai, lyg pasityčiodami iš tikinčiųjų, šandien davė sriubą, kurioje buvo gabaliukai mėsos.

Prižiūretojas, atidavęs karmušką-langelį, rankos mostu pakvietė prieiti artiau. Jis parodė saugumo priimtą nutarimą laikyti mane kaltinamuoju. Liepė perskaityti ir pasirašyti. Kadangi šis nutarimas liečia mane, todėl prašiau duoti man jo nuorašą.

— Pirmiausia, šio nutarimo nuorašą aš neturiu, o antra, duoti kaliniams nutarimo nuorašas nepriklauso — paaiškino prižiūretojas.

Šeštadienį mane nuvedė į pirtį. Liepė nusirengti nedideliame koridoriuje. Po to atrinko kambarį, kuriame buvo du dušai. Šiltą ir šaltą vandenį reguliuoja prižiūretojas iš koridoriaus. Prausiais gal 15-20 min. Nusiprausęs vėl atrinko duris ir įleido į koridorių, kuriame buvo drabužiai. Apsirengęs vėl nuvedė į kambarį.

Šeštadienį ir tardymą neveda. Veda valandai laiko pasivaikščioti. Pasivaikščiojimo kameros įrengtos netoli kalėjimo durų, saugumo kieme. Tai nedidelė kamera, turinti keturias aukštas mūro sienas, o vietoje lubų užtiestas vielos tinklas. Įveda kalinius į tą kambarį ir užrakina. Tokių pasivaikščiojimo kambarių yra keletas. Prižiūretojas vaikščioja virš kambarių padarytu tiltele ir iš viršaus stebi kamerosse vaikščiojančius kalinius. Garsiai šnekti čia neleidžiama.

Šeštadienio vakarą ir sekmadienio dieną skiriu mąstymui ir malda. Maldoje vienijus su besimeldžiančiais Aušros Vartuose ir Šv. Mikalojaus bažnyčioje, nes, būdamas laisvėje, ten dažniausiai meldavausi. Džiaugiausi, kad savo kančia galiu velti gyvosios Bažnyčios statybą. „Kankinių kraujas yra Bažnyčios sėkla“ — sakė Tertulijonas. Jaučiausi laimingas, kad galiu savo kančią jungti su Kristaus kančia. Buvau laimingas ir maldoje, nes malda man teikė daug paguodos.

(Pabaiga)

Illinois valstijos gubernatorius James Thompson su savo žmona Jayne ir dukra Samanta žygiuoja Darbo dienos parade Chicagoje.

Maskvoje suimtas Amerikos žurnalistas

Maskva. — U.S. News & World Report korespondentas Maskvoje Nicholas Daniloff buvo areštuotas, kai jam buvo įteiktas vokas su užrašu „labai slaptai“. Žurnalisto žmonai, dviem Amerikos diplomatom ir stebint vienam KGB agentui, buvo leista pasikalbėti net vieną valandą. Kai jis buvo suimtas, tuoj surakino jo rankas ir taip atidavė į kalėjimą su kitu kaliniu, kurio celė yra 8 pėdų dydžio. Jo sūniui, kuris yra 16 m., neleidžiama aplankyti tėvą. Vakaro diplomatai mano, kad, jei nebus šis incidentas tuojau sutvarkytas, jis tikrai pakenks Washingtono ir Maskvos santykiams. Aukšto rango delegacija šią savaitę atvyksta į Washingtoną testuoti pradėtų diskusijų nusiginklavimo reikalais. Panašių atsitikimų yra buvę ir praityje; jie buvo sutvarkyti pasikeičiant abiejose kraštuose suimtais asmenimis. Greičiausia, bus paprašyta išleisti Zakharovą, kuris buvo suimtas New Yorke.

Amerikos ambasada įteikė griežtą protestą, nes tai gryna provokacija. „Mes pareikalavome, kad jis būtų tuoj paleistas ir reikalaujame, kad leistų pasimatyti“. Tačiau iš sovietų negauta jokio atsakymo. Jeff Trimble, kuris turi pakeisti Daniloffą Maskvos biure, mano, kad tai yra atsakymas už suėmimą Zakharovo New York'e praėjusią savaitę, kai jis sumokėjo FBI 1,000 dol. už informacijas. Valstybės departamente manoma, kad tai gali turėti ryšį. U.S. News išleido pareiškimą, kuriame labai griežtai paneigia, kad Daniloff buvo išleistas ir neleistiną veiklą.

Daniloff, kuris kalba laisvai rusiškai, susitiko tą žmogų — mokytoją, kuris vadinasi „Misha“ netrukus po to, kai atvyko į Maskvą kaip U.S. News korespondentas. Daniloffo žmona mano, kad jis pradėjo gal nebūvo KGB agentas. „Jis visada bijojo užėiti pas mus į mūsų apartamentą“, pasakojo spaudai jo žmona Rūta. Jai buvo paskambinta ir pranešta, kad jos vyras

pranešimas, kad Kremlius ateis su nuostabių atsakymų prieš „Star Wars“, kas privers Washingtoną ieškoti naujos sistemos. „Jei bus reikalinga, mes rasime labai greitą atsakymą ir jis nebus toks, kokį pramato Amerika. Tai bus atsakymas, kuris nuvertins „žvaigždžių karo“ programą, kartojto sovietų karo jėgų maršalas.

Britų parlamentas patvirtino vyriausybės planą statyti tunelį po kanalą, kuris skiria Britaniją nuo Europos. Planas patvirtintas, 1987 m. prasidės statyba, kuri baigsis 1993 m. ir kainuos 5 bil. dol.

John Birch organizacija, kuri veikia 28 metus, įklimpo į finansinius sunkumus. Ji dabar turi 9 mil. dol. deficito ir prašo pirmą kartą finansinės paramos iš kitų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Princas Čarlis vizituoja Chicago. Jis vakar 5:30 val. popiet atvyko į Midway aerodromą. Tai jo septintoji kelionė Amerikoje. Chicagoje jis sustos Drake viešbutyje, žais polo ir dalyvaus Oak Brook polo balijuje, kurio bilietai nuo 500 iki 1,000 dol. To baliaus pelnas skiriamas Fieldo muziejui.

— Kaip praneša New York Times, Argentinoje mirė tariamasis nacių nusikaltėlis Walter Kutschmann, kuris buvo kaltinamas už 1,500 lenkų žydų gyvybių.

— Irakas skelbia, kad du lakūnai su amerikietiskais F-4 Phantom jetais pabėgo iš Irano ir nusileido saugiai Irako oro bazėje.

— Vak. Vokietijoje, Koelno mieste sprogo bomba ir gerokai apardė valdžios pastatą, kuriame laikomi dokumentai apie svetimšalius. Tai padarė revoliucinė celė, kuri prisipažino ir parašė laisvą vokiečių spaudos agentūrai.

— Sovietų keleivinis laivas nuskeno Juodojoje jūroje. Iki šiol nepranešama nieko daugiau apie tą nelaimę.

— Stiprus žemės drebėjimas įvyko netoli Bucharesto miesto Rumunijoje. JAV ambasados pareigūnas Frank Strovas praneša, kad daug namų buvo sugriauti ir šis žemės drebėjimas nutisęs ir į Jugoslaviją, kurioje taip pat žmonės išbėgiojo iš namų. Aukų nebuvo.

— James Irwin, kuris vaikščiojo ant mėnulio, Turkijoje ieškojo Nojaus arkos su kitais savo draugais. Turkijos policija juos suėmė ir apkaltino šnipinėjimu ir Ararat kalno filmavimu be leidimo. Išsiaiškinus aplinkybes, jie buvo paleisti ir jiems leista toliau tyrinėti Araratą ir ieškoti arkos.

— „Mano likimas yra Viešpaties rankose“, pasakė popiežius Jonas Paulius II, kai jam buvo pranešta prancūzų saugumo įstaigos vado apie gegužės 13 d. įspėjantį pasikėsinimą prieš jo gyvybę. Apie tai rašoma neseniai išspausdintoje knygoje.

— Indijos šiaurės rytų provincijose potvyniuose, po staigaus lietaus žuvo 200 žmonių.

Prasideda rinkimų propaganda

Washingtonas. — Po Darbo dienos, kaip paprastai, prasideda rinkiminė propaganda, kai tais metais vyksta didieji rinkimai. 1986 metų rinkiminė agitacija yra Reagano administracijoje paskutinė. Abi partijos sutinka, kad prez. Reaganas yra labai populiarus, tačiau jo ekonominius reikalais nusistatymas kai kuriose krašto vietose yra labai kritikuojamas, nes tos vietos yra daugiau paliestos įvairių sunkumų. Ekonominiai pranešimai ne visada būna vienodi, nors ekonomija vis po truputį gerėja, infliacija maža, procentai mažesni, nedarbo procentas tas pats, ne didėja, ir, nežiūrint prekybinio deficito, akcijos vis kyla.

JAV senate respublikonai turi 53, o demokratai 47 vietas. Būsimuosiuose rinkimuose šie skaičiai gali pasikeisti, nes iš 34 senatorių, kurie yra respublikonai, 22 turi būti perrinkti, kai kurie iš jų laimėjo kartu su Reagano laimėjimu 1980 m. Šiuose rinkimuose bus sunkiau laimėti.

Daug netikrumo yra ir 435 kongreso vietose ir 38 gubernatorių rinkimuose. Šiuo metu demokratai turi 252 vietas, res-

publikonai 180 ir 3 vietas laisvos. Spėjama, kad respublikonai tą skaičių padidins. Patys demokratai mano, kad gubernatorių rinkimuose respublikonai turėtų gauti daugiau vietų. 18 valstijų gubernatoriai nesiekia per rinkimo, tad čia irgi turėtų laimėti respublikonai, o ypač Texas ir Oklahomos valstijose, kurias palietė alyvos kainų sumažėjimas.

Politiniai komentatoriai susilaiko nuo spėjimų, kokie galėtų būti ideologiniai partijų skirtumai, nes abi partijos labai supanašėjo. Respublikonai dažnai savo kalbose atrodo kaip demokratai, besirūpiną vidutinio amerikiečio gerove. Demokratai, kaip sako American Enterprise instituto politinių mokslų specialistas Norman Ornstein, atrodo kaip praeities partija ir skamba kaip respublikonai, kai jie kalba apie biudžeto subalansavimą, takų reformas ir ekonominę gerovę.

Respublikonų nusiteikimas prez. Reagano atžvilgiu 1986 m. rinkimų eigoje pramatomas gana ironiškas: iš vienos pusės jis vertinamas kaip herojus, iš kitos — bus nusisukama nuo jo politikos, kuri tik paranki rinkimuose.

„Aš nematau jokios problemos, jei kai kuriose valstijose kai kurie klausimai bus priešingi administracijos nusistatymui“, sako Frank J. Fahrenkopf, kuris yra respublikonų partijos vadas.

Demokratai, kaip New York Times rašo, neatakuos prez. Reagano rinkimuose, bet daugiau stengsis eiti šūkiu „Susiok Washingtonui pranešimą, kad vyriausybė žinotų kokios yra mūsų problemos“, pasisako Demokratų Kongresinių rinkimų komiteto pirm. Tony L. Coelho. Bet respublikonai mano, kad demokratams bus sunku kalbėti šių rinkimų temomis, nes neturi patikimų duomenų, kuriais galėtų prisistatyti rinkėjams. „Niekas negali tvarkyti Ronald Reagan“, yra išsireiškęs respublikonų strategistas Eddie Mahe.

Šiuo metu abi partijos rūpinasi reikalingų lėšų sutelkimu rinkiminei propagandai.

Pamesta bomba nesprogo

Albuquerque. — Ką tik išleisti vyriausybės dokumentai atskleidžia įdomią žinią, kad prieš 29 metus 42,000 svarų hidrogeninė bomba, viena galingiausių, netikėtai iškrito iš bombonešio netoli Albuquerque miesto. Tada neįvyko jokio sprogdimo, tik buvo išmesta 12 pėdų gilumo ir 25 pėdų platumo duobė. Tik labai mažas radioaktyvumas pasireiškė pačioje žemėje. Ta bomba, pagal šių dienų standartus buvo labai primityvi ir nežinia kokie būtų buvę rezultatai jei ji būtų sprogsi. Ji vadinas Mark 17. Tuo metu vyriausybė tik pranešė, kad buvo pamestas atominis ginklas.

KALENDORIUS

Rugsėjo 3 d.: Grigalius, Bronislava, Sirputis, Mirga.
Rugsėjo 4 d.: Marinas, Rozalija, Rimantas, Germanė.

ORAS

Saulė teka 6:17, leidžiasi 7:23.
Saulėta, šilta. Temperatūra dieną 82 l., naktį 60 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

PAS SKAUTUS MIŠKELYJE...

STOVYKLA ANGLIJOJE

Pasibaigė 37-toji skautų stovykla. Dar dabar auyse tebeskamba: viens, du, viens, du; kaire, dešine, kaire... Drausmė, susiklausymas, susigijimas, broliškumas — tai skautų ir skautių idealai, kurių buvo siekiama ir kuriuos buvo stengiamasi įgyvendinti šių metų stovyklos metu. Ypatingas spaudimas, kuo daugiau naudoti lietuvių kalbą, davė labai gražių vaisių. Jaunuoliai stengėsi kiekvienas pagal savo sugebėjimus ja kalbėti.

O pasirodymas šiai stovyklai prasidėjo jau prieš keletą mėnesių. Svarbiausia — kreipimasis į skautų nuolatinius rėmėjus, kurie nepaliekamai metai iš metų suteikia daugelį skautų, ypač iš užsienio ir Vasario 16-tos gimnazijos, galimybę apsilankyti pas mus į tą miškelį anoj pusėj kelio. Be šių aukų, ne tik iš užsienio, bet ir vietiniams būtų daug sunkiau. Kainos kyla, palapinės reikia keisti ir dauginti, nes kasmet skautų skaičius vis auga. Stovyklavimo sąlygos galima ir reikėtų pagerinti. Kas metai negailestingai Anglijos oras sušlapina palapines, drabužius, miegamaisius, tik negali užgesinti jos jaunatviškos energijos. Tam žinoma, reikia lėšų. Skautai nebedrįsta kreiptis į visuomenę. Vienintelė išeitis būtų valdybą ar Namų bendrovę, kad paskirtų skautams nors mažą metinę pinigų sumą. Šios reguliarios pajamos leistų daryti tolimesnius planus ateičiai — pagerinti virtuvę, vandentiekį, apšvietimą, įsigyti geresnių palapinių. Nemanau, kad tai būtų per drąsus pasiūlymas, nes juk iš skautų išauga mūsų veiklus jaunimas, ir ta maža suma būtų tik investavimas ateičiai.

Nusileidus vėliavoms, užgesus paskutiniams laužui, norėjusi vėl grįžti į tą praejusią stovyklos savaitę ir į tą miškelį, kur tiek daug stengtasi padaryti per tokį trumpą laiką. Paruošiamieji darbai prasidėjo prieš keli mėnesius, bet dabar skautų savaitę prasidėjo realybėje: su kastuvais, puodais, malkomis, palapinėmis, skubant, vis pasižiūrint į viršų, kad nors palapinės būtų pastatytos atvykstantiems, kad tik nesulytų.

O pirmieji Sodyboje pasirodė s.v. V. O'Brien su keliais skautais ir tėveliais iš Londono, kurie atliko pirmus paruošiamuosius darbus. Sekantis kontingentas — iš Bradfordo v.s. J. Traškienė su dukromis vyr. sk. Daina ir vyr. sk. Alma ir nuolatiniai virėjai s. Algis ir Irena Gerdžiūnai. Statomos palapinės, tvarkoma virtuvė, ir jau reikia žiūrėti į viršų — jau pastogės yra.

Šeštadienį, rugp. 26 d., iš rytų pasirodė pirmieji skautai, lyg pavasario paukščiai, grįžtantieji į savo lizdą. Vėliau daugiau, kol visuose miškelyje kampuose suskambėjo balsai, juokas, kalbos. Turėjome svečių ir iš užsienio. Iš Vok. Vasario 16 gimnazijos „Aušros Vartų“ tunto šeši, su mums jau gerai pažįstamu sk. vyčiu Paulium Mickum priešakyje. Jų tarpe trys Amerikos skautai ir trys mergaitės iš Australijos. Pirmą kartą iš Prancūzijos dainininkė Jolanta Vaitaitė-Goutt su dukterim ir iš Skotijos „Vytauto Didžiojo“ draugovės dešimt sesių ir brolių, vadovaujamų prit. sk. Mato Juliano.

Palapinių paskirstymas, skaičiavimas, sudarymas skilčių, tikrinimas ko dar trūksta, ieškojimas praėjusių metų draugų, vėliavų pakėlimas, tvarkymasis, pirmą vakariene, vėliavų nuleidimas ir pirmasis laužas, kuris vėl atgaivina per metus apblėsusią skautišką dvasią, suartina visus į vieną šeimą.

Dar ilgi pasikalbėjimai, kol visi išvargę skirstosi į savo palapines ir miškelyje vėl įsiviešpatuoja tylą, pertraukiamą vieno kito vyresnio brolio knarkimu ar užsisėjomis. Stovykla prasidėjo! Sekmadienio rytas. Kai kurie vyresnieji, jau anksčiau atsikėlę, palengva šnekučiuojasi, planuoja stovyklos eigą, o jaunieji dar miega — neprikelsi nei su patrankomis. Iš virtuvės jau sklinda skanūs kvapai — s. Algis ir ps. Irena Gerdžiūnai, ankstyvieji paukščiai, jau gamina pusryčius. Jų stovykla šiais metais trumpa, nes pirmadienį turi grįžti namo. Sesė Irena turės sunkią operaciją. Tai labai liūdna žinia, kuri sukrečia stovyklautojus. Jų pasiūlymas vis tik atvykti į stovyklą, nors ir trumpam laikui, parodo, kokie artimi ir neišskiriami ryšiai jungia skautų šeimą. Linkime Irenai kuo greičiausiai pasveikti. Nors ir liūdna žinia, bet skautų gyvenimas negali sustoti. Švilpukai, vėliavų pakėlimas, malda, pusryčiai.

Pasirodymas pamaldoms, kurias atnašauja v.s. kun. A. Geryba. Nors ir pats skausmą nugaroje kankinamas, savo pamokslu ragina neužmiršti skautišką idealą — tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui.

Susipažinimo žaidimą stovykloje praveda „Kernavės“ tunto paukštytės Rima ir Elytė Žukauskaitės.

Nuotr. Gintaro Plačo

„Aušros Vartų“ tunto sueigoje vyr. skautų būrelių atstovės. Sėdi: R. Fabijonienė, D. Juodgudienė, Z. Pocienė, A. Steponavičienė ir J. Janonienė. Stovi: A. Vaitčiūnienė, J. Mikutaitienė, A. Kaminskienė, I. Serelienė ir J. Jankūnienė.

Sekmadienis praeina besidalyjant įspūdžiais, tvarkant stovyklą, stalą, vėliavų aikštelę. Vakare skautininkai planuoja sekantios dienos programą.

Stovyklos viršininkas s. S.B. Vaitkevičius. Adjutantas: ps. R. Valteris.

Brolių pastovyklės viršininkas s.v. V. O'Brien.

Sesijų pastovyklės viršininkė ps. V. Gasperienė. Liepsnelių ir giliukų vadovė s. G. O'Brien.

Rajono vadovė v.s. J. Traškienė.

Kad kuo geriau sunaudoti šios savaitės trumpą laiką, instruktoriai pasiskirsto pareigoms. Stovyklos programoje: lituanistika — ps. V. Gasperienė, lietuvių kalba jauniems — A. Strikaitytė-Waterman, kanklių muzika — E. Vainorienė, dainos — ps. V. Gasperienė ir s.v. V. O'Brien, sportas — s.v. V. O'Brien ir s.v. A. Philpott, laužavedys s.v. P. Mickus ir „Tautko Puodo“ redaktorius — s.v. V. O'Brien. Skautavimo instruktoriai: v.s. J. Maslauskas, v.s. J. Traškienė, ps. R. Valteris.

Sekantios savaitės planai padaryti. Visi bailiai pasižiūrėję į viršų, jeigu oras bus nepalankiausias, viskas turėtų vykti sklandžiai. Skautų vadovai turi labai daug metų patyrimo. Kad ir blogiausiose sąlygose, stovyklos pravedamos įdomiai ir naiviai.

Laužu užbaigiamas sekmdienis ir, sugedojus „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“, skirstomasi į palapines. Rytojais atnės tikrą darbą — mokymasis kalbos, skautavimo, dainų, muzikos, pratintis vadovauti, sportuoti, pažinti gamtą.

Tai tokia stovyklos eigą, kuri vadovų nusprendžiama iš pradžių ir kuri stengiamasi išlaikyti per visą savaitę. Ypatingas dėmesys yra kreipiamas į discipliną, nes jaunuoliams drausmė yra labai svarbus gyvenimo pradai.

Su kiekviena diena stovykla darosi artimesnis junginys ir artėjant galui pasidaro susigijęs vienetas, kuris tarsi smagiai ir draugiškai praleido laiką.

Ruošiamasi patyrimo laipsniams, mokomasi specialybių, o per savaitę daugiausiai pasiekę, pakeliami į aukštesnius laipsnius, kad kitais metais galėtų padėti tiems, kuriems reikia daugiau pagalbos.

Šiais metais pirmą kartą buvo pradėta mokytis kanklių skambinimo. Anglijoje gerai žinoma kanklininkė E. Vainorienė visą savaitę mokė labiausiai susidomėjusius šiuo muzikos instrumentu keturias mergaites. Kanklės yra gana sunku gauti. Bet gavus jų daugiau, dar daugiau mergaičių išmokys jom skambinti, galima būtų sudaryti vienintelį Europoje kanklių orkestrą. Kanklių muzika yra labai patraukli lietuviams, bet ypatingai domina anglų visuomenę, o jukrus orkestrą, būtų galima

daug naudoti padaryti, skelbiant Lietuvos vardą platesnei visuomenei.

Šių metų stovykla buvo didesnė negu pernai. Stovyklautojų skaičius siekė 75. Kitais metais jau rimtai reikės pagalvoti pirkimu daugiau palapinių. Skautų vadų įdėtas darbas neša vaisius. Pradeda jau priaugti vadovų iš jaunesniųjų ir, laikui bėgant, nereikės bijoti, kad senesniems pasitraukus, nebėvės kas juos pakeičia.

Domėjimasis skautybe didėja ir tuo didėja mūsų viltis, kad ateitis išvilioje neužbaigs, su senesne karta. Jaunoji karta yra. Su darbu ir pasiūlymu bus paruošta testai Lietuvos atkūrimo darbui. Skautai yra labai svarbi ta jaunosios kartos dalis, nes kai ateina laikas išeiti į pasaulį, daugumas dabartinių vadovų ir, tikimės, ateities vadovų yra ir bus papildomi iš lietuvių skautų eilių.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

„Lynės“ redaktorius V. Puodžiūnas prisidėjo prie skautų gyvenimo pajvairinimo, suruošdamas jaunimui šokių, o sekantį dieną padarė video juostelę, kurios pasižiūrėti

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

„Lynės“ redaktorius V. Puodžiūnas prisidėjo prie skautų gyvenimo pajvairinimo, suruošdamas jaunimui šokių, o sekantį dieną padarė video juostelę, kurios pasižiūrėti

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

Užbaigiant reikėtų ypatingą padėką pareikšti M. Barėnienėi, kuri vėl skautus apdovanojo savo trečiu lituanistinių pamokų leidiniu „Lithuania — 3“, kuris buvo išdalintas skautams šios stovyklos metu. Tai išsamiai ir kruopščiai paruošta studija supažindinti mūsų jaunimą su Lietuvos praeimi, jos veikėjais, rašytojais. Kelti Lietuvos praeities garbę ir parodyti mūsų tautos atsparumą svetimos letenos priespaudai.

susirinko visa Sodyba. Kai kurios moterys, pamačiusios save ekrane, kitą dieną pradėjo badauti.

Padėka taip pat ir Brigitai Masiliūnienėi-Bishop, kuri atspausdino lietuviškų-skautiškų dainų rinkinį, kad sklandžiau būtų galima dainuoti ar mokyti naujų dainų.

Padėka dvasios tėvui kun. A. Gerybai, kuris, kad ir negaludamas, pasistengė atvykti į miškelį atlaikyti žvakutę šviesos naktines Mišias. Nei lietus nesustabdė šios tradicijos pakilioje nuotakoje užbaigti sunkią dieną.

Uždarymo iškilmėse žodžiu sveikino kun. J. Sakevičius, Z. Juras, B. Butrimas, P. Podvoiskis, kun. S. Matulis per Rajono vadą.

Raštu sveikinimai gauti iš LSS tarybos pirm. v.s. fil. P. Molio, LSS vyriausios skautininkės v.s. tn St. Gedgaudienės, „Skauto Aido“ red. A. Saulaicio, „Aušros“ tunto Vasario 16 gimnazijoje tutininkės v.s. M. Mickienės, p. M. Barėnienės, Lietuvių sporto ir Soc. klubo pirm. S. Kasparo ir Lietuvių Sv. Kazimiero klubo sekr. F. Senkuvienės.

Daugybė šių sveikinimų parodė, kiek visuomenės žymių žmonių palaiko ryšius ir padeda lietuviškam skautiškam judėjimui, kaip palčiai skautybė išplitusi pasaulyje.

Skautybės veikimas nesustojo su šios stovyklos pabaiga. Tai tik dar vienas užverstas lapas. Knyga yra pilna lapų, o tuos lapus dar versime ilgą laiką, kol tik plaks lietuviška širdis. Tad raginkime

202—667-1980) arba į išvykos vadovą, dr. J. Stuką, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060 (tel.: 201—753-5636).

(ELTA)

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7975
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. Linas A. Sidrys
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Pirmą trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Dr. Zibutė ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Dr. Jovita KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokai į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Dr. Walter J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. pirm. ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnelės,
tilteliai, pokštėles ir bendroji praktika.

DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Dr. Antanas G. RAZMA
Specialybė — Vėduos ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Patos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

Dr. Leonas SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
šeštadienis pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIA
(Aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (viešia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 734-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODO LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. Jovita KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokai į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00. foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metama 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius taisy savo nuožūra. Nesunčiotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

jaunimą jungtis į skautų eiles, užverstas paskutinis lapas ir kad nepitrūktų jaunų rankų versti tuos mūsų laisvės atpirkimo knygos lapus, kol bus

ISPANŲ PILIETINIS KARAS

Parodomi žiauriausio žmogijos istorijoje pilietinio karo baisumai, broliškasis kraujo praliejimas, kai tarp savęs kariavo ne tik Ispanai, bet II pasaulinio karo išvakarėse savo jėgas čia išbandė Hitleris, Stalinas, Mussolini.

Kai 1931 m. Ispanijoje buvo nuverstas monarchinis režimas, kraštas ėmė riedėti savitarpio karo link. 1936 m. rinkimus laimėjo kairiosios partijos, buvo sudaryta liaudies fronto vyriausybė, kurią rėmė komunistai, socialistai, anarchistai, liberalai, respublikonai ir kitos partijos, profesinės sąjungos. Buvo sukurta ir „liaudies armija“.

Prieš „liaudies fronto“ (vyriausybinių) vyriausybę jungėsi monarchistai, falangistai, fašistai, daug karininkų, dvasininkai ir kiti dešinieji. Jie nujaudė, kad Ispanijoje gali būti sukurta marksistinis režimas, paremtas proletariato diktatūra. Šios ir kitos priežastys išaukė sukilimą prieš vyriausybę.

Sukilimas prasidėjo 1947.VII.17 Ispanijos karinių dalinių tarpe, jos kolonijoje Maroke. Sukilėliai nušovė garnizono vadą gen. Romerale, užėmė miestą, o rytojaus dieną ir visą koloniją. Netrukus iš Kanarų salų anglų lėktuvu buvo atskraidintas gen. Francisco Franco, kuris ir parėmė sukilėlių valdymą. Sukilo ir kai kurie daliniai pačioje Ispanijoje, bet didžioji dalis kariuomenės, karo laivynas ir aviacija liko vyriausybinių pusėje. Tai ilgam uždelsė pilietinio karo eigą.

Netrukus ispanų pilietinis karas virto „tarptautiniu“, ir tęsėsi 978 dienas. Vyriausybės šalininkus rėmė savanoriai iš 54 šalių. Jų buvo 4250,000. Buvo sudarytos tarptautinės brigados: italų — Garibaldi, vokiečių — Thalmanno, lenkų — Ad. Mickevičius ir Dambrovskio, amerikiečių (daugiausia juodųjų) — Lincoln, britų — Tomo Manno, prancūzų — Paryžiaus komunos. Be jų buvo daugybė mažesnių kitų tautų birgadių. Tai buvo narsiausi kariai, kurių mūšių metu buvo apie 20,000.

Sukilėliams pagalbą pirmiausia prisuntė Vokietijos Hitleris. Jau VII.21 vokiečių aviacija pradėjo gabenti iš Maroko į Ispaniją Franco karių ir atvežė jų 24,000. Netrukus atvyko vokiečių „Condoro“ legionas. Jį sudarė 6000 labai gerai karškiai paruoštų ir stipriai ginkluotų karių. Sudėtis keitėsi kas 6-9 mėnesiai, grąžinant į Vokietiją kovotojus ir pakeičiant juos naujais. Taigi iš viso vokiečiai buvo atsuntę apie 50-60,000 karių. Italai atsuntė 60,000 vyrų, bet komunistai savo literatūroje jų skaičių pakelia iki 150,000. Kartu kovėsi ir 15,000 portugalų. Paties gen. Franco falangos armija ilgainiui išaugo į kelių šimtų tūkstančių pajėgą.

Ilgą laiką Ispanijos teritorija buvo padalyta tarp abiejų grupių. Jos trečdalis valdė Franco, o likusią dalį vyriausybinkai.

Broliškasis kovos buvo be galo žiaurios. Žiaurumai reikėsi iš abiejų pusių ir pasižymėjo beataidais priešiško žudymo, kankinimo, marinyvimo būdu, dažniais atvejais belaisviai nebuvo imami, o paėmus žudomi. Karių ypač persekiojo žemvaldžius, dvasininkus. Vien tikai Barcelonoje sugriauta katedra ir visos 58 bažnyčios. Nužudyta apie 7000 kunigų ir vienuolių.

Net numirėliai neturėdavo ramybės. Buvo atsitikimų, kai vienuolių karstai išvertiami ir komunistai šokdavo su skeletais. Bet ne šio rašinio uždavinys aprašinėti karo veiksmų eigą. Skaitytojams gal būtų įdomu žinoti, kokį vaidmenį šiame kare vaidino Stalinas ir jo sovietiniai rusai ir ką jie už tai gavo.

1936.XI.22 iš Odesos atplaukė į Kartagenos uostą didžiulis Sovietų laivas su 500 karininkų, pilotų, su tankais, lėktuvais, įvairiais ginklais. Tai buvo tik pradžia. Bet karių Stalinas nedaug tesuntė — iš viso tik 2000, ir tai karinių specialistų, patarėjų, lakūnų, politrukų. Tačiau ir toliau vežė ginklus, maistą, medikamentus. Daugybė rusų aukštų kariškių čia atliko „generalinę repeticiją“, prieš prasidedant II pasauliniam karui ir įgijo nemažą karinio patyrimo. Ispanijoje veikė še generolai, vėliau pasižymėję II pas. kare: Malinovskis, Kornevas, Kulikas, Berzin (Grišin), Rodincevas, Pavlovas, Rokosovskis, na, ir „mūšikis“ Jakovas Smuškevičius.

Iš visų talkininkavusių kraštų daugiausia laimėjo Stalinas. Tačiau jis veikė atsargiai, bijodamas sukelti pasaulinį karą. Pirmiausia jis padarė rinkliavą ir atsuntė pusę milijono svarų. Kiek vėliau — keletą tuzinų pilotų. Dideli krovinių laivai vežė amuniciją, lėktuvus. Rusai kariškai gerai paruošė garsojų Madrido garnizoną — 4 pulkus ir aprūpino juos gera artilerija. Atvyko ir NKVD komandos, buvo infiltruoti Sovietų agentai net į vyriausybės narių tarpą. Šiautėjo rusų politrukai kariuomenėje. Ir, jei karą būtų laimėję vyriausybinkai, Ispanija būtų virtusi pirmąja Sovietų satelitine valstybe.

Šveicarų istorikas dr. Peter Gosztory yra paskelbęs duomenis, kiek ginklų rusai atvežė ispanams: 806 lėktuvus, 362 tankus, 120 šarvuotųjų, 1555 patrankas, 340 granatsvaizdžių, 500,000 šautuvų, 15,113 kulksosvaidžių, 100,000 bombų, 34 mil. granatų, 862 mil. šovinių.

Ispanijos aukso atsargos, labai turtingos dar iš XVI-XVII a. laikų, kai jie atsigabeno iš inkų ir aztekų priešplėta auksa, buvo didelės. 1936.XI.22-25 vyriausybinkai jas perdavė rusams. Šiam reikalui iš Odesos į Kartageną atplaukė 4 Sovietų krovinių laivai. Į juos buvo pakrautos 7800 dėžių aukso, kiekviena po 65 kg svorio. Rusai gavo 510,079,592 gramų gryno aukso. Pati „Pravda“ patvirtino 500 tonų aukso gavimą. Į politbiuro posėdį atvykęs Stalinas pasidžiaugė tiek aukso gavęs ir pridėjo: „Ispanai jį matys tiek, kiek savo ausis“. Taip ir įvyko. Ispanai ligi šiol nėra aukso atgavę. Maža to, Sovietai jiems pasakė, kad jį paskaitę už suteiktus ginklus, tačiau ispanai dar turi sumokėti 50 milijonų dolerių skolos... Karas baigėsi 1939.III.28 Madrido paėmimu. Ispanija buvo išgelbėta nuo komunizmo. Bet kovose žuvo ne vienas milijonas žmonių.

O kaip su lietuviais? Ar jie dalyvavo ispanų kare? „Liaudies fronto“ pusėje kovėsi apie 100 vyrų, kurių 30 žuvo ar dingo be žinios. Maskva į Ispaniją buvo pasiuntusi Rokiškįje pastatytas jam aviacijos generolą Jokovą Smuškevičių, kuris kurį laiką vadovavo aviacijai, dalyvavo oro mūšiuose. Bet 1941 m. Stalinas jam „nuėmė galvą“. Vėliau „rehabilituotas“. Rokiškįje pastatytas jam paminklas.

b.k.v.

INFORMACIJA APIE SOV. S-GĄ

Vienas svarbiųjų politinių pabėgėlių A. N. Ševčenko kritikuoja JAV žinių tarnybas

B.s. As.

Arkadijus N. Ševčenko, buvęs Sov. S-gos Jungtinių Tautų gen. sekretoriaus Kurt Waldheimo dešinioji ranka, po ilgesnio bendradarbiavimo su JAV slaptąja tarnyba 1978 m. kovo mėn. pasirinko politinio pabėgėlio dalį Amerikoje.

A. N. Ševčenko 1985 m. išleido savo atsiminimų knygą, pavadintą „Breaking with Moscow“ — „Nutraukiu (ryšius) su Maskva“. Šis politinio pabėgėlio veiklas ilgą laiką buvo labiausia perkamu knygyų sąrašuose. Gal dėl to, kad joje puikiai aprašytas aukšto sovietinio pareigūno ir diplomato gyvenimas.

Reikėtų tikėti, kad pagarsėjimas politika besidomincios visuomenės tarpe atvėrė Ševčenkui duris ir į milijoninio tiražo spaudos puslapius. Taip pvz., TV Guide nr. 32 rugpjūčio 9-15 d. laidoje savo viršelyje skelbė, kad „Aukšto laipsnio sovietinis politinis pabėgėlis įspėja, jog žinios apie Sov. S-gą yra naiviai pavojingos“.

„TV tarnybos nesupranta rusų“ — raudonomis raidėmis antraštė stengėsi atkreipti skaitytojo dėmesį. (Past. galimas dalykas, kad JAV skaitytojas nekreipia dėmesio į TV Guide spausdinamus politinio pobūdžio straipsnius. Tad tam dėmesiui patraukti prireikė ir stambių raudonų raidžių, aut.).

Gorbačiovas kaltina

Šio krašto TV žinių tarnybos užtvindė visas šio krašto pasiekiamas vietas apie Sov. S-gą, kai nuo 1985 m. kovo mėn. M. Gorbačiovas tapo Kremliaus vadu. Kaip Sovietų S-gos žinių tarnybos atsakė šį gana palankų Sov. S-gos garsinimą? Jau š.m. vasario mėn. komunistų suvažiavime gen. sekret. M. Gorbačiovas taip kaltino Vakarų žinių tarnybas: „Tai tegalima kvalifikuoti, kaip prieš Sov. S-gą vedamą psichologinę imperialistų agresiją. Imperialistai išskraipo mūsų gyvenimo būdą ir kultūrą“.

Mat, sovietai savo kaltinimų centrą yra sutelkę tokius filmus kaip „Rambo“, „Rocky IV“ ir „Red Dawn“. Šie visi puolimai dar labiau sugriežtėjo pastaroju metu. Sovietams atrodo, kad išvardinti filmai kino studijų buvę pagaminti JAV valdžiai įsakius. Tai parodo, kaip

Maskvos propagandistai nesiorientuoja, kokie yra santykiai tarp JAV vyriausybės bei kino studijų ar TV žinių tarnybų.

Autoriaus nuomone JAV visuomenė galinti šiek tiek pažinti buvusios carinės Rusijos gyvenimą iš tokių dokumentinių filmų kaip „Petras Didysis“ ar panašius. Bendrai imant, JAV TV žinių tarnybos parodo kai kurias gyvenimo sritis gana išsamiai. Didžiosios JAV TV tarnybos nėra nusiteikusios prieš Sov. S-gą. Tiesa, nesigailima išskirti „refuznikų“ ir žmoniškumo pažeidimo faktus. JAV tarnybos pranešėdamos apie Sov. S-gą stengiasi būti nešališkos, ko negalima pasakyti apie sovietinę TV tarnybą.

Dažnokai pasitaiko, kad Sov. S-je pastebėti nesvarbūs gyvenimo faktai yra keliami į padanges, kai tuo tarpu komunistams nepalankūs faktai yra užglostomi. JAV žurnalistas visada stengiasi išskirti asmenis, aplenkiami pranešamo dalyko esmę. Korespondentai ir jų atstovaujamos tarnybos pasirenka žinias apie asmenis ar kitas sensacijas, neperduodami JAV žiūrovams pilno vaizdo apie pranešamą įvykį.

Gorbačiovo liaupsinimas

Galima spėlioti, kad M. Gorbačiovas bus tinkamesnis už kitus buvusius Sov. S-gos vadus. Bet JAV žinių tarnybos neturėtų skubėti su savo toli siekiančiomis išvadomis. Šiuo metu jis dar nėra net pasiekęs N. Chruščiovo ar Brežnevo turėtos galios ar autoriteto. Nežinoma, kad Sov. S-je politiniai reikalai ne per greitai juda į priekį. Tikrai apgailėtina, kad JAV žurnalistas, besistengdamas patenkinti sensacijų ištroškusį pageidavimą, dažnai nesuvokia Sov. S-gos realybės. Ir dažnai beiškant vakarinę žinių „turinio pagerinimo“ skelbiama amerikiečiams ne tai, kas tikrai verta būti jiems žinoti, bet žinių redaktorių vaizduotės kūriniai.

JAV TV žinių tarnybos ne kartą nepaminėjo Sov. S-gos partijos pakeistos programos. Joje minima, kad „šiam laikotarpiu perėjimas iš kapitalizmo į socializmą ir komunizmą tęsis ilgesnį laiką“. Taip pat užmirsta

paminėti M. Gorbačiovo pasakymai, kad „kapitalizmas pasaulyje neturi jokios ateities ir, žmonijai žengiant į socializmą, istorinė pažanga negali būti sustabdyta“. Kadangi šie pareiškimai nėra nauji, tad gal jie užmirstami paminėti naujam vadui užmegzti vaizdinio kėdę.

Žinotina, kad Sov. S-gos ir tarptautinio komunizmo užimtąją poziciją verčia laisvąjį pasaulį budėti. Nuo laisvųjų budrumo laipsnio gali priklausyti mūsų išlikimas šioje planetoje.

Negąsdinti

Dabartinis Sov. S-gos „prezidentas“ A. Gromyko ir miręs diktatorius L. Brežnevas savo pavaldiniams aiškino, kad „sovietiniai pareigūnai užsienioose turi būti gudrūs ir apskrūs lyg lapės, kad deramasi su vakariečiais. Jokių būdų negalima pastarųjų gąsdinti grubiai aiškinant, ko komunistai siekia. Diplomatams skirtose paskaitose būdavo pakartotinai primenama, koks baisus žiopyls yra buvęs N. Chruščiovas, pareikšdamas iš JT tribūnos, kad „mes jus palaidosime“. Jauniesiems komunistams diplomatams būdavo dažnai primenama, kad tau niekuomet daugiau neturi pasikartoti.

Yra sveikintinos tokios TV programos, kuriose iškeliami JAV ir Sov. S-gos skirtumai. Tokios programos kaip ABC 45-85 su Peter Jennings ir Ted Koppel yra vertos pagyrimo. Lygiai kaip NBC „The New Cold War“ — „Naujas šaltasis karas“, kurioje ryškiai ir tiksliai yra išdėstomas JAV — Sov. S-gos susidūrimas, aiškina A. Ševčenko. Tai tik kai kurios geros šimtys. Dažniausiai TV stotys pila vandenį ant sovietinio propagandos malūno.

Reformų pažadai

TV tarnybos dažna proga prisimena M. Gorbačiovo pažadus reformuoti krašto ūkinį gyvenimą. Ir vos tik jis 1985.III.5. buvo išrinktas nauju Sov. S-gos vadu, kai CBS savo vakarinių žinių tarnyboje trimitavo, kad „M. Gorbačiovas pradės naujas ūkines reformas“. Taip pat ir 1986 m. partijos suvažiavimo dienos beveik visos svarbiosios TV tarnybos kartojo, kad „jis vykdys griežtas ūkines refor-

mas“. Tačiau keista, kad ne viena tarnyba nepaskyrė nė vienos sekundės laiko painformuoti JAV žiūrovus, jog „po metų laiko Gorbačiovas, kaip ir jo pirmataikai, daugiau laiko skyrė propagandai ir naujų sūkių kalimui, prieš pradedant tikrai reikalingas reformas“, aiškina autorius TV Guide skaitytojas.

Ar laisvi

TV korespondentai turėtų kreipti daugiau dėmesio, kai kalbamasi su Sov. S-gos pareigūnais ir su „sutiktais gatvėje“. Per eilę metų, stebint tuos vos 10 sek. užsitiesiančius interviu su eiliniiais sovietų piliečiais, susidarė įspūdis, kad Sov. S-gos piliečiai tikrai jaučiasi laisvi. Taip pvz. š.m. kovo 4 d. CBS vakarinių žinių laidoje vardu „Už partijos linijos“ korespondentas Bernard Goldberg tvirtino, kad „nors tai atrodytų nepatikima, tačiau Sov. S-gos piliečiai ne vien tik galvoja, kad jie yra laisvi, bet jie taip pat tiki (piliečiai sutikti gatvėje), jog jie yra laisvesni negu mes (amerikiečiai)“. Ir čia pat viena pilietė B. Goldbergui kalbėdama į TV kameros mikrofoną teigė, kad „ji netiki, kad Sov. S-je galėtų atsirasti žmonių, kurie nebūtų laisvi“.

Dauguma aukštų Sov. S-gos pareigūnų, kurių elitinei grupei priklausė ir šio straipsnio autorius, galvoja, kad „nei jie, nei kiti jų pažįstami niekada nesijautė laisvi pilna šio žodžio prasme“. Žinoma, plačioje Sov. S-je netrūksta visiški patenkintų asmenų. Bet tokie ar panašūs interviu, kokius Maskvoje pravedė B. Goldbergas tikrai nėra nei pripuolami, nei spontaniški. KGB žiede yra nenutrūkstamai sekami visi užsienio TV korespondentai. Tuo būdu KGB labai lengvai gali sudaryti „neaiškų susitikimus su nepažįstamais piliečiais“. Bet tai tėra tik apgaulė. Žinokime, kad KGB niekada neužmirsta piliečių, turėjusių pasikalbėjimus su JAV TV korespondentais.

Bolševikai miegamajame

Sovietų veržimasis į amerikiečių butus prasidėjo su septyniadesimtmčio dešimtimi. Ivačiausio plauko sovietų politikai, „akademikai“, TV ir radijo komentatoriai, „žurnalai“ dažnai pasirodydavo JAV TV žinių tarnyboje. Aišku, kad objektyvi informacija yra didžiai pageidautina. Tačiau lieka neatsakyta didžiulis klausimas: ar Amerikos piliečiai gauna iš tų sovietinių propagandistų norimą informaciją? Ar toks sovietų veržimasis į mūsų butus yra

tikrai reikalingas, kai tuo tarpu amerikiečiams neleidžiama tuo pačiu atsikvėsti?

Ar JAV TV tarnybų aukštieji vadovai rimtai pagalvoja, kokią žalą jie atneša šiam kraštui, leisdami nevaržomai vesti kenksmingą propagandą Amerikoje? Prisimintina, kad toks Georgij Arbatovas (KGB bendradarbis) 1983-85 metų laikotarpyje bent 20 kartų pasirodė JAV žiūrovams žurnalistas Vladimir Posneris net 30 kartų. St. Mešinkovas, Vl. Lomeiko, V. Matvejevas, Vitalij Kbyšas (žinomas KGB agentas ištremitas iš Brazilijos 1964 m.) ir daugelis kitų pasirodė JAV TV programose įvairiomis progomis. Vien 1985 m. jiems buvo leista kalbėti amerikiečiams net 130 kartų. Jie platino komunistinę evangeliją.

Amerikiečiai turi žinoti, kad komunistinei propagandai plėsti užsienioose vadovauja partijos centrinis komitetas. Tuo tarpu KGB rūpinasi melų ir disinformacijos skleidimu. Tai gali būti nukreipta prieš atskirus asmenis, prieš partijas ar prieš kurio nors krašto vyriausybę. Tie visi JAV TV tarnybose pasirodę Sovietų valdžios pareigūnai yra komunistinės ideologijos pirmųjų fronto linijų kovotojai. Ar jiems ir ateityje bus leidžiama nuodyti JAV viešąją nuomonę?

Autorius iškelė labai svarbų komunistinės propagandos JAV platinimo reikšmę. A. Ševčenko yra šio reikalo žinovas. Ar JAV TV mogulai paklausys jo protingų patarimų? Ar ir toliau visuomeni bus peršami menkaverčiai kriminaliniai filmai ir kitokios vien tik TV ekranuose įmanomos pamatyti nesąmonės?

KERAMIKOS ARMIJA

Kinijos Xuzhou vietovėje archeologai atkasė miniatiūrinę armiją, padarytą iš teracotos. 2400 milijonų karių buvo pakasti Han dinastijos periode (206 prieš Kristų iki 220 po Kr.). 1974 metais Xian buvo atkasti žmogaus dydžio moliniai kariai. Šis rindys yra antras savo svarbumu. Pirmieji atkasinėjimai Xuzhou Jiangsu provincijoje pradėti 1984 metais. Armijos kariai yra nuo 27 cm. iki 54 cm. dydžio ir nudažyti raudonais, juodais ir baltais dažais. Žinoma, kokiame karaliui jie priklausė, bet pastarojo kapo dar neatrasta. Armiją sudaro pėstininkai, lanko šauliai ir karininkai. Figūros turėjo būti keptos aukštesnėje negu 1000 laips. C temperatūroje ir po to buvo nudažytos. Veidai visų figūrų yra skirtingi. — T

SU PALAPINE I KALEVALĄ

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

2

Po Mišių apėjome bažnyčios kiemą. Čia keli žemės plotai atitverti, auga įvairios daržovės ir gėlės. Viskas labai rūpestingai aprašyta, lysis įdomiai suplanuotas. Tai vis kun. Kluonius darbas. Na, jau kuris laikas įvairūs kvapai iš parapijos salės nosį kutena, laikas pietauti. Nusileidę laiptais stojom į eilę ir mes. Nors jau ne kartą teko dalyvauti parapijos gegužinėse, tačiau čia vis tik buvo naujiena — nereikia bilietų pirkti. Kas kiek pajėgia, tiek paaukoja išėdami. Parapijos šeiminkas paaiškino, kad tokiu metodu vadovaujantis neturtinęsi su gausiomis šeimomis irgi pajėgia dalyvauti, nors ir mažiau auksa, nes žino, kad kiti daugiau duos ir niekam nuostolio nebus.

Parapijai priklauso šimtas šeimų, miestelyje iš viso yra 850 gyventojų, o pietums paruošta daugiau kaip tūkstantis porcijų. Linksmi nusiteikę vyrai deda maistą į lėkštes, aiškindami, kad „father Joe“ visą naktį trūsė keptamas bei virdamas. Kitas pakomentavo, „na, o aš girdėjau, kad jis vandens nemoka išvirti“.

Maisto porcijos neribotos, tačiau ką paimi, turi suvalgyti. O ko čia nebuvo! Kepta jautiena, viščiukas, kumpis, dešros, kopūstai, salotos, bulvių košė, keptos pupelės padaže, pyragai, kava, arbata bandelės. Tik valgyk ir gardžiukis. Tai taip ir padarėm.

Papietavę užsukome į „father Joe's casino“, esantį kitam pastate. Čia buvo progos išbandyti laimę prie „ratelio“ ir stipresnio gėrimo užsifundyti. Gėrimų kainos nenustatytos — į dėžutę visi įmeta savo auksą.

Nors buvome suplanavę tą vakarą pasiekti Copper Harbor, tačiau pasilikom čia ilgiau pasizmonėti, ypač kai kun. Kluonius mus lietuvius pasiėmė savo globon, aprodė daržus, nuvedė prie didžiojo ežero, kuris čia pat tyvuliavo.

Pavakare atsisveikinę su vaišingu šeiminku traukėme toliau į šiaurės vakarus, keisdami planus. Porą valandų pavažiavę, nusprendėm užsukti į artimiausią pasitaikiusią stovyklavietę. Čia kaip tik buvo Hiawatha valstybinė giria. Vieta nakvynei primityvi, tačiau ant pat Superior ežero kranto, senų, didžiulių ir kvapnių pušų prieglobsty. Čia atšventėm savo vedybų sukaktuves — ant žarijų išsikėpėm bifsteko ir atkimšom butelį šampano.

„Marš, marš, kareivėliai...“

Pirmadieniui liko pora šimtų mylių kelio, tai neskubėdami keliaujame. Pravažiuojant Houghton ir Hancock miestus sumirgėjo gausybė vėliau apie jo pagrindinio kelio pusę. Mat, Houghtone vyko Michigano technologijos universiteto šimtmečio sukaktis, o Hancock ruošėsi suomių festivaliui. Na, dar valandėlė ir būsimie vietoje.

[Copper Harbor veda trys keliai: pagrindinis US 41, paežerė M 26 ir Brockway Mtn. Drive, kuriuo dar neteko keliauti. Tad ir pasukome šiuo gamtovaizdžiais išgarsėjusiu keliu, kuris veda per aukščiausią kalną, randamą tarp Alleghenies ir Rockies kalnyne. Po truputį vis kylam į kalno gūburi. Pagaliau pasiekėme aukščiausią pakilimą. Čia, kaip paprastai tokiose vietose būna, radome dovanų krautuvėlę

ir įspūdingus vaizdus. Vaizdas lyg iš lėktuvo.

Pavaikščioję keliaujame toliau, tik dabar kelias vedė į pakalnę. Staigiais vingiais ir šlaitais pavažiavę prieš akis sublizgėjo ežero paviršius ir čia pat kaimelis, kuriame žiemos metu jau teko stovyklauti. Porą mylių už Copper Harbor yra Fort Wilkins valstijos parkas, kuriame apstipojome. Parkas didelis, modernus, vietos erdvis. Netoliese restauruota Ft. Wilkins tvirtovė. Ji buvo pastatyta 1844 metais apsaugoti vario kasyklų darbininkus nuo indėnų užpuolimų. Tačiau šie numatyti užpuolimai neįvyko ir fortas buvo uždarytas 1846 m. Po dvidešimt metų trumpam buvo naudojamas Michigano kareivių treniruotei, po to vėl uždarytas. Po penkiasdešimt metų valstija nutarė jį fortą restauruoti kaip žmogaus atsparumo ir ištvermės simbolį. Dabar pastatus galima apeiti, pažiūrėti, kaip anomis dienomis čia buvo gyventa. Iš pastatų išsaugota ir restauruota kareivinės, keptykla, forto viršininko gyven. patalpos ir valgykla. Vidų autentiški tų dienų įrengimai, baldai. Ant sienų kortelės su paaiškinimais.

„Plauki su manimi į jūrą bekrasťė...“

Antradienio rytas išaušo peranksti. Kelėms su saule, nes aštuntą valandą laivas išplaukia iš Copper Harbor į Isle Royale. Nuvažiuojame į uostą, kurį dar iš vakaro suradome, pasiėmėm po petinuką („tote bag“) ir nužygiavome prie laivo. Nors buvo tik pora minučių po septynių, tačiau jau beveik visi keleiviai buvo susirinkę su kuprinėmis, ledo dėžėmis, laiveliais, meškerėmis ir įvairiais stovyklavimo reikmenimis.

(Bus daugiau)

Rašytoja J. Gliaudos pagerbimo banketo programos dalyviai. Iš kairės: sol. A. Pavasaris, M. Gliaudienė, rašytojas Jurgis Gliuda, sol. J. Čekanauskienė, rašytoja Alė Rūta, pianistė R. Apeikytė, J. Pažėra, pranešėja J. Venckienė.

DARIAUS GIRĖNO MOKYKLA

Su darbo švente baigiasi mokinių vasaros atostogos, prasideda mokslo metai. Jūs žinote, kad Amerika yra pasaulio tautų junginys. Kiekviena tauta stengiasi palaikyti ryšius su savo tėvyne: neužmiršti kalbos, išlaikyti tautos kultūrą ir papročius. Tam tikslui steigia savo tautinius židinius, organizacijas. Lietuvių yra nemažas skaičius Amerikoje, jie siekia tų pačių tikslų, kaip ir kitos tautos. Turi trisdešimt lietuviškų mokyklų, kurios kartu su valdiškomis pradeda savo mokslo metus.

Viena iš tų trisdešimties mokyklų yra Dariaus Girėno lituanistinė mokykla Chicagoje. Jau dvidešimt penktį metų kaip garbina tų didvyrių vardus. Ji pradeda savo 1986-87 mokslo metus rugsėjo 6 dieną Jaunimo centre. Nuo 9 iki 12 val. bus mokinių registracija ir pamokos. Mokiniai galės vietoje išgyti reikalingas mokymosi priemones. Kas toje mokykloje mokosi, tie žino, kas ten vyksta. Naujiems mokiniams noriu pateikti informaciją. Mokykloje yra vaikų darželis, dvikalbė klasė ir aštuoni skyriai. Po tuo patiu stogu veikia aukštesnioji mokykla ir Pedagoginis institutas. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 9 iki 1:30 val. su pusės valandos pietų pertrauka. Einama švietimo tarybos nustatyta programa, su dainomis, tautiniais šokiais ir tikiyba. Dirba 14 mokytojų. Visi baigę pedagoginius mokslus. Praeitais metais būrelis mokinių priėmė pirmąją komunią ir Sutvirtinimo sakramentą lietuviškomis apeigomis. Juos paruošė tikiybos mokytojas ir tėvai. Taip vyksta kiekvienais metais. Būna

praktiškų pamokų, kurias praveda kvieisti svečiai, tų sričių specialistai. Mokiniais rodomos skaidrės ir paveikslai pamokoms pajvairinti. Kai Jaunimo centre vyksta įdomios parodos, mokiniai nuvedami pasižiūrėti.

Kasmet ruošiamas Kalėdų eglutė, minima Vasario Šešiolikioji ir Motinos diena. Išleidžiami metų begyje keturi, kartais penki laikraščio „Lituanikos“ numeriai. Pamokų metu mokyklos rajone būdi policininkai saugumo reikalui. Po pamokų vyksta skautų žveigos, tėvams nereikia sekmadieniais vežti mokinių į sveigas. Mokykla kasmet skelbia knygų skaitymo konkursus su pinigine premija. Esame dėkingi Lietuvų fondui už kasmetinę paramą mokyklai. Priešpiečius mokiniai atsiveža iš namų.

Apie lituanistines mokyklas daug gražių žodžių pasakoma, tačiau mažai jos gauna konkrečios paramos. Visi turi atsiminti, kad jos yra privačios ir pačios turi išsilaikyti. Visuomenė turėtų daugiau dėmesio atkreipti į šiuos tautinius-kultūrinius židinius ir neleisti jiems užgesti. Kol šie židiniai liepsnos, tol tauta bus gyva. Pasibaigė kūrimosi periodas, visi tautiečiai atsistojo ant tvirtesnių ekonominių pagrindų, tad vietoje kaulo galėtų numesti ir geresnį kšnelį. Visuomenė turėtų išlaikyti Jaunimo centrą su visomis jame esančiomis institucijomis. Mokyklos yra kultūros ir mokslo židiniai. Jos neturi priemonių ir tikslo reklamuotis, kaip prekybos imonės. Mokslo metų pradžioje painformuoja visuomenę apie savo uždavinius ir tikslus. To turėtų užtekti. Jei kam tų žinių per

mažai, gali kreiptis tiesiogiai į vadovaujančius asmenis, kurie mielai paaiškins ir atsakys į rūpinus klausimus.

Kurie suinteresuoti šiuo straipsniu, prašau išsikirpti. Seneliai galėtų pasiūsti savo vaikams, kurie nemėgsta skaityti lietuviškų laikraščių. Tie, kurie turi jauno prieauglio, turėtų susimastyti apie savo tautiškumą ir savo jaunimo ateitį. Lietuviškos mokyklos jaunimą moko ir auklėja. Auklėjimas šiame moralės dekadensio laikotarpyje yra vienas iš pagrindinių uždavinių. Rugsėjo mėnuo yra tėvų apsisprendimo mėnuo. Tegul sprendimas būna teigiamas mūsų tautai ir pavergtam kraštui.

J. Plačas

Laiškai

PATIKSLINIMAS

Š.m. rugpjūčio 21 d. „Draugo“ numerio paskutiniame puslapyje A. Bagdono korespondencijoje „JAV ir Kanados LFB stovykla Dainavoje“, aprašant mano paskaitą, pasitaikė pora netikslumų:

1. Į stovyklą buvau kvietas supažindinti dalyvius su Lietuvos generalinio konsulato Chicagoje darbais. Todėl neskaiciau paskaitos „Mūsų laikysena visuomeniniame ir socialiniame gyvenime“, bet ribojaisi tik įvykdyti kvietėjų pageidavimą.

2. Dr. Petras Daužvardis Lietuvos konsulo Chicagoje pareigas pradėjo eiti 1937 m. gegužės mėnesį, bet ne 1939 m. Jam mirus, jo žmona J. Daužvardienė buvo oficialiai paskirta Lietuvos generaline konsule 1971 m. lapkričio 12 d. (Lietuvių Enciklopedijos 37-tame tome duota data — 1972 lapkričio 12 — yra klaidinga).

Vadovas Kleiza
Lietuvos generalinis konsulas

DĖL INSTITUTO IŠLEISTUVIŲ

Skaitydamas š.m. rugpjūčio 29 dienos „Draugą“, jo trečiame puslapyje pastebėjau Pedagoginio Lituanistikos instituto studentų išleistuvių nuotrauką, kas mane gerokai nustebino. Tautinių korporacijų sambūris ilgą laiką tam institutui kasmet įteikdavo po 1,000 dol., kai vykdavo studentų išleistuvių iškilmingas banketas. Sambūriui ten būdavo rezervuotas specialus 10-čiai asmenų stalas, už kurį mes taip pat užsimokėdavome. Esu to sambūrio išdininkas, bet dvejus paskutinius metus apie instituto studentų išleistuves nieko negirdėjau. Taigi įdomu, ar šiuos dvejus paskutinius metus nevyko studentų jokių išleistuvių ar institutui jau nereikalingi mūsų sambūrio pinigai.

Juozas Žemaitis

A.†A. ANTANAS PAULAUSKAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.
Mirė 1986 m. rugsėjo 2 d., 2:20 val. ryto, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Ylakių valsč., Paluobso kaime. Amerikoje išgyveno 27 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Eva (Skurvydaitė), sūnus Antanas, marti Jean, duktė Birutė Rizute, 6 anūkai: Tony, Tina ir Mikė Rizute; Anthony, Andrew ir Mark Paulauskai, Lietuvoje dukterėčios ir sūnėnai bei kiti gimines, draugai ir pažistami.

Priklausė Cicero Jūrų Šaulių org., Chicagos Anglijos klubui, ir Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijai.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 3 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 5 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, duktė, marti ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. STELLA SAUKSTEL

KUZARAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl.

Mirė rugsėjo 1 d., 1986, 11 val. vak.

Gimė Lietuvoje, Betygalos parap. Amerikoje išgyveno 63 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Ernest Saukstelis, marti Mary Lou, anūkai: Laura ir Michael, sesuo Anna Vvyys ir kiti gimines, draugai ir pažistami.

Priklausė Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų ir Šv. Pranciškaus Seserų rėmėjų draugijoms.

Kūnas pašarvotas Gaidas - Daimid koplyčioje, 4330 S. California Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir anūkai.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 523-0440.

A.†A. BALIUI SAULIUI

mirus, jo žmoną MARIJĄ, sūnus ALGĮ, GINTĄ, SESERĮ ELENA NEMICKIENĘ ir jų šeimas, gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kostas ir Karolina Bružai

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsime girdimi laisvajame pasaulyje.

Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje skleidimą.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

MARQUETTE NATIONAL BANK

63rd and Western Avenue 476-5100
62nd and Pulaski Road 838-3300

MEMBER FDIC • MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

DRAUGAS, trečiadienis, 1986 m. rugsėjo mėn. 3 d.

A.†A. EMILY STRAUS GEDVILAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois.

Gimė Lietuvoje, Kaune.

Mirė rugpjūčio 30 d., 1986, sulaukus 92 m. amžiaus.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Joan Weir, sūnus Raymond, marti Phyllis, 9 anūkai, 14 proanūkų, 4 pro-proanūkai, žentas Felix Yasinski ir kiti gimines, draugai ir pažistami.

Velionė buvo motina a.a. Helen Yasinski ir uošvė a.a. Edward Weir.

Kūnas pašarvotas Theis-Gorski koplyčioje, 3517-27 N. Pulaski Road.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 3 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. Viator parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, sūnus, marti, anūkai ir proanūkai su šeimomis.

Laid. direkt. Theis-Gorski. Tel. 463-5800.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Rugsėjo 2 d. suėjo pirmieji liūdesio metai, kada staigiai ir nelauktai mirtis pasieme iš gyvųjų tarpo mūsų mylimą ir brangią Mamytę, senelę ir prosenelę.

A.†A. AGOTĄ ŠKĖMIENĘ

Šiai liūdnai sukaktiai ir Jos brangiam atminimui šv. Mišios už jos sielą bus atšaukiamos Šv. Kryžiaus koplyčioje (ligoninė), Romoje: Šv. Kazimiero kolegijoje ir pas Tėvus Pranciškonus Kennebunkpore ir rugsėjo 6 d. Jos laidotuvių dienoje Romoje ir pas Tėv. Jėzuitus 10 val. ryto Chicagoje.

Nuosirdžiai prašome gimines, draugus ir pažistamus prisiminti Ją maldoje.

Liūdintys sūnus ir dukters su šeimomis.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

VLIKO PAREIŠKIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo komiteto, sukvietas JAV ir Kanados organizacijų pirmininkų atstovų pasitarimas ateinančios Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Vienoje, Austrijoje, reikalais, įvyko rugpjūčio 23 d. Lietuvių namuose, Clevelande, Ohio. Pasitarimo dalyviai vienbalsiai priėmė šiuos nutarimus:

1. Pareiškia, kad visi lietuviai ir jų organizacijos vieninagai remia Vliko vadovaujamą Pasaulio Pabaltiečių santalkos pastangas lapkričio 4 d. Vienoje prasidėsiančioje ESB konferencijoje iškelti Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą, išreikšti Pabaltijo tautų troškimą, siekį ir teisę būti nepriklausomomis bei apeliuoti į konferencijos dalyvius, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymo reikalas būtų įtrauktas į konferencijos dienotvarkę.

2. Ragina išseiviją: a) remti visą ryšium su ESB konferencija Vienoje ruošiamą pabaltiečių programą; b) visus pasaulio lietuvių kuo gausiausia dalyvauti Vienos įvykiuose; c) remti Vliko organizuojamą JAV ir Kanados lietuvių išvyką į Vieną ir Londoną.

3. Išreiškia džiaugsmą Vliko pradėtu visų organizacijų įsijungimu į bendrą ir vieningą Lietuvos reikalų gynimą Vienos konferencijoje.

4. Išreiškia savo pageidavimą ir pasiūlymą, kad pagrindinis memorandumas Lietuvos klausimu ESB konferencijai būtų vienas ir kad jį bendrai paruoštų ir įteiktų Vlikas, Diplomatinė tarnyba ir PLB, taip pat, kad, kalbėdami su kitataučiais, lietuviai visuomet pasisakytų vieningai ir kalbėtų vienu visų lietuvių vardu.

APLINK MUS

x Dr. P. Kisieliū, visų lietuviškų pasireiškimų rėmėjas ir darbininkas, yra komiteto pirmininkas, kuris rengia Lituanistinės katedros vajeus užbaigimo iškilmes-pokylį spalio 4 d. Jaunimo centre. Visi lietuviai yra kviečiami.

x Aldona Leitenė, profesionalė modeliotoja, o dabar ir įdomių bei madingų karolių kūrėja ir projektuotoja, ne kartą Putnamo seselių rėmėjų madų parodose modeliuojusi puošnius drabužius ir papuošusi kitas modeliotojas, šiais metais atrinks ir sugrupuos kai kurių rūbų parodoti drabužius, tinkamus jubiliejinei madų parodai. Tai prisidės prie parodos pakėlimo arčiau profesionališkio lygio.

x Doktorų Sidrių šeima mirusios motinos ir žmonos dr. Giedrės Salčiūtės-Sidrienės atminimui pagerbti įsteigė fondą remti Pietų Amerikos studijuojanti lietuvišką jaunimą. Iš to fondo daktarai Sidriai šiais metais užmokėjo kelionės išlaidas 6000 dol. penkiems Pietų Amerikos jaunoliams, vykstantiems į Vasario 16 gimnaziją: 3 argentiniečiams — Analijai Gaidimauškaitei, Cecilijai Ethel Janulionytei, Adrian Alberto Katinui ir dviem urugvajiečiams — Albertui Kaluzevičiui ir Marielai Aleksejunaitei.

x Vakariene ir pasiiformavimas Lietuvių fronto bičiulių bus Dainos restorane 6 val., šeštadienį, rugsėjo 6 d.

x Rašytoja Nijolė Jankutė-Užbalienė koordinuoja moterų poezijos popietę, kurią organizuoja vyr. skaudčių „Grazinos“ būrelis Los Angeles, Calif. Poezijos popietė įvyks spalio 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ta pačia proga spalio 11 d. rašytoja N. Jankutė turės pokalbį su tos parapijos šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokiniais.

x Pedagoginis Lituanistikos institutas mokslo metus pradeda rugsėjo 6 d. 9 val. ryto. Tą dieną bus studentų registracija, „krikštynos“, vaišės. Laukiami senieji ir naujieji studentai. Amžiaus ribos nėra.

x Saulius Sužiedėlis skaitys paskaitą apie „Požiūrį į liaudį XIX amžiaus Lietuvoje“ Santaros-Sviesos suvažiavime rugsėjo 4-7 dienomis Tabor Farmoj, Sodus, Mich.

x Juozas ir Irena Polikaitiai, Chicago, Ill., gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir 20 dol. auką. J. Polikaitis yra Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius ir Ateitininkų federacijos vadas.

x Reikalingas kasininkas (teller) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašymą mašinėlę. Nebūtinas kasininko patyrimas. Skambinti Mutual Federal Savings — tel. 847-7747. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisomie visu rusiu
STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame
apdrausti. Pats prižiūrimas darbas
ARVYDAS KIEFA
737-1717
Arba tarp 10 v. ir 8 v. v.
tel. 434-9655

x „Draugo“ metinis banketas, rengiamas „Draugo“ renginių komiteto, kuriam vadovauja M. Remienė, bus rugsėjo 28 d. Martinique pokylių salėje. Meninę programą atliks „Dainuojančios Zemaitės“ vadovaujamos muz. K. Skaisgirio. Bilieto kaina padengia visas išlaidas, veiksmas nemokamas atsigaivinimų baras. Jokių papildomų rinkliavų nebus daroma. Visi „Draugo“ draugai ir skaitytojai kviečiami atsilankyti. Gyvename išsiblaškę svetimoje aplinkoje, tad bent retkarčiais reikia sueiti ir pabendrauti savųjų tarpe. Norime turėti spausdintą lietuvišką žodį, tad reikia jį ir paremti.

x Šiluvos Marijos atlaidai Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke prasidės ateinančią sekmadienį, rugsėjo 7 d., 10:30 val. šv. Mišių metu. Procesija lauke bus rugsėjo 15 d., sekmadienį, 1:15 val. p.p. Kviečiami parapičiai ir visi Chicago lietuviai dalyvauti.

x Marijos aukštesnioji mokykla, vadovaujama Šv. Kazimiero seserų vienuolijos, šiemet pradeda 75-tus mokslo metus, įskaitant Šv. Kazimiero akademiją. Pradėjo rugpjūčio 25 d. administracijos ir mokytojų susirinkimu ir pamaldomis. Mokyklos direktorė yra ses. Grace Ann, dalyvavo ir nauji mokytojai ar tarnautojai. Mokslo metus pradėjo rugsėjo 2 d. Jubilėjaus minėjimas bus lapkričio 2 d. Vienuolyne bus koncertacinės šv. Mišios, o 2 val. p.p. Hilton Inn of Oak Lawn viešbutyje bus vaišės. Chicagoje yra apie 9000 buvusių Šv. Kazimiero akademijos ir Marijos aukšt. mokyklos mokinių.

x Dr. Leonidas ir sol. Praurimė Ragai, Bloomingdale, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Dr. Edmundas ir Milada Lenkauskai, Pepper Pike, Ohio, mūsų garbės prenumeratoriai, gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir 25 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Nuosirdus aciu.

x Irena Rakauskas, Riverside, Ill., Petras Brizgys, Hickory Hills, Ill., Jonas Cinkus, Downers Grove, Ill., P. ir M. Skruodžiai, Cicero, Ill., V.M. Matuzas, La Grange, Ill., Edward ir Leonora Lirgameriai, Lockport, Ill., Kotryna Česna, Houston, Texas, T. Sakas, Oldmar, Fla., V. Miceika, Ontario, Kanada, Sophie Vedeika, New Port Richey, Fla., Narimantas Udrys, Birmingham, Mich., Anna Kijauskas, Elizabeth, N.J. Nuosirdus aciu mūsų mieliems rėmėjams.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 v. p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6562
Valandos pagal susitarimą

x Dr. Leonas ir Irena Kriauceliūnai, Lockport, Ill., mūsų nuosirdūs rėmėjai, paėmė visą 10 asmenų stalą į „Draugo“ metinį banketą, kuris bus rugsėjo 28 d. Martinique pokylių salėje, Evergreen Park, Ill. Dr. L. ir I. Kriauceliūnai per daugelį metų yra vieni iš didžiausių rėmėjų lietuviško žodžio, visuomeninės veiklos ir kultūros. I. Kriauceliūnienė 5 metus sėkmingai su pasiaukojimu vadovavo Jaunimo centrui kaip direktorė, šiuo metu Dr. Leonas yra išrinktas antrai kadencijai Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos centro valdybos pirmininku.

x Inž. Mečys ir Irena Šilkaičiai, Palos Hills, Ill., įsigijo bilietus į „Draugo“ metinį banketą, kuris bus rugsėjo 28 d., Martinique, Evergreen Park, Ill. Inž. Mečys bendradarbiauja „Drauge“, o lietuviška veikla ir darbas jam taip pat yra savas.

x Mokslo metai Dariaus Girėno mokykloje Jaunimo centre prasideda šį šeštadienį, rugsėjo 6 d. Mokinių registracija prasideda 9 val. ryto. Mokykloje veikia 8 pradinės mokyklos skyriai, vaikų darželis ir dvikalbė klasė silpnai lietuviškai kalbantiems mokiniams. Priimami vaikučiai nuo 4 m. amžiaus. Po registracijos bus einama į klases ir pradedamas darbas pagal LB Svetimo tarybos nustatytą programą. Šią pirmą mokslo metų dieną baigsiame 12 val. Visi lietuvių kilmės vaikai yra raginami ir kviečiami šeštadienį pasvesti lituanistiniam švietimui.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— LF bičiulių Los Angeles sambūrio valdyba, išrinkta rugpjūčio 23 d., pareigomis pasiskirstė: Vytautas Vidugiris — pirm., Aleksas Kulnys ir Ignas Medziukas — vicepirm., Laima Kulnienė — sekretorė ir Birutė Prakapienė — ižd. Vytautas Vidugiris, JAV LB tarybos narys, buv. Lietuvos Skautų brolijos vyr. skautininkas ir JAV LB Vakarų apygardos pirmininkas, dabar eina aukštas pareigas Amerikos karo veteranų organizacijoje.

— Pulk. Julian M. Niemczyk, ilgametis tautinių grupių respublikonų darbuotojas paskirtas JAV ambasadorium į Čekoslovakiją. Į rugsėjo 3 dienos prisaiškinimo iškilmes Valstybės departamente pakviesta eilė tautinių grupių respublikonų, jų tarpe ir lietuvių. Tautinių grupių respublikonai džiaugiasi, kad jau antrasis ambasadorius yra iš jų tarpo. Praėjusiais metais prezidentas R. Reaganas paskyrė Michael Sotirhos JAV ambasadorium į Jamaiką.

— Amerikos Lietuvių Pliečių klubas Šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles, Calif., rugsėjo 14 d. rengia šaunią gegužinę, į kurią kviečia visus lietuvius.

PIETŲ AFRIKA

— A.a. Vincentas Kuisis, gimęs ir augęs Pietų Afrikoje, gyvenęs krašto sostinėje Pretorijoje, mirė liepos 2 dieną. Kuisiai, kilę nuo Žemaičių Naumiečio, po I-o pasaulinio karo buvo Pietų Afrikos lietuviškos veiklos centras. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė Vincento motiną buvo apdovanojusi Gedimino ordinu. Ordiną prezidento Antano Smetonos vardu jai įteikė gen. Vladas Nagevičius, specialiai nusiųs į Pretoriją. Kuisiai skaitė anglų kalba Amerikoje leidžiamą spaudą, finansiskai rėmė Baltų Laisvės lygą. Liko našlė žmona, trys sūnūs ir 18 metų dukrelė.

Redaguoja J. Placius. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

UOGAUTO-JAI

Eina vasara laukais, Vėjo taršomais plaukais. Ne kasas ji pina, — Uogeles nokina.

Pintinėle tuoj imu Ir... į mišką su Rimu. Su brukne raudona, Švėsim šventą Oną.

Uogos kvepia medučių, Kviečia būti jų svečiu. Ačiū joms — ragavom. Kraite priuogavom.

ŪGA—BŪGA IR PIKTA MOKYTOJA

— Jonai, skubek arba mes vėl pavėluosime į mokyklą, — sakė Stepas.

— Mes pavėlavom, nes tu pamiršai pamokas namie ir grįžti atgal pasiimti, — sakė Jonas.

— Aš žinau, bet skambutis bus už dviejų minučių. Bėkim! Jeigu vėl pavėluosime, mokytoja mus tikrai užmuš.

Kai atėjo į mokyklą, mokytoja juos suklupdė ant kietų žirnių.

— Man kelius skauda, — skundėsi Jonas.

— Ir man skauda, — sakė Stepas.

— Tai žinosite kitą kartą nepavėluoti, — sakė mokytoja.

Tada buvo pertrauka.

— Jonai, bėkim iš mokyklos, — sugalvojo Stepas.

— Gerai, bėkim, — sutiko Jonas.

Jie išbėgo iš pastato ir pasuko už kampo. Staiga jie pamatė ūga—būga! Jis buvo violetinės spalvos, turėjo raudonas akis, geltonus dantis ir buvo visos plaukuotas.

— Jonai, bėk! — suriko Stepas.

Jie neturėjo kur bėgti, tai sugrįžo atgal į mokyklą. Mokytoja vėl pyko.

Tai vėl pavėlavot! Gal matėt ūga—būga?

— Taip, — atsakė abu berniukai.

— Vėl meluojat! Parašykite man 30 sakinių, kad daugiau nemeluosite, — pasakė mokytoja.

— Mes nemeluojam, mes tikrai matėm, — kalbėjo berniukai.

Mokytoja dabar jų nepaklupdė, o paguldė ant žirnių.

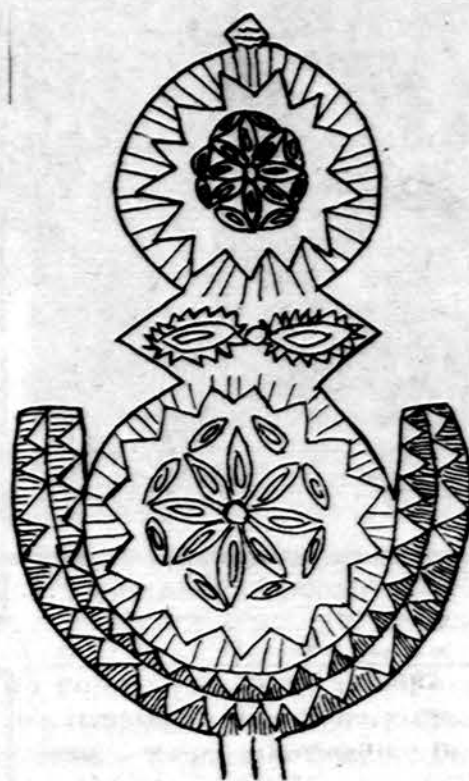
Po pamokų visi išbėgo namo. Klasėje pasiliko tik mokytoja. Ji išgirdo kažką beldžiantį į duris. Kai duris atidarė, ten stovėjo ūga—būga!

— Ar Stepas ir Jonas jau išėjo? — paklausė ūga—būga.

Mokytoja pasižiūrėjo į jį ir apalpo!

Rimas Patrius, 4 sk.

K. Donelaičio lit. m-la.

Verpstė

Piešė Laima Pauliūtė, Dariaus Girėno lit. mpos 8 sk. mokinė

LIETUVIŠKA MOKYKLA

Lietuvišką mokyklą lankau seniai.

Ansamblyje dainuoju ir šoku smagiai.

Prisimenu gramatiką bei geografiją.

Sunkius diktantus ir klases fotografiją.

Tėvelių šalį giliai pamilęs.

Nes iš galingų protėvių kilęs.

Istorija per šimtmečius rodo.

Kaip už laisvę jie narsiai kovojo.

Dabar mokyklą jau baigsiu.

Ką čia išmokau — nepamiršiu.

Pro brangios mokyklos duris žengiu.

Kad eičiau į pasaulį lietuvišku keliu.

Marius Polikaitis, Marquette Parko lit. mlos 8 sk. mokinys.

IŠ KITOS PLANETOS

Aš persikėliau iš Chicago į kitą miestą. Ten niekas nebuvė girdėjęs apie Lietuvą. Kai atvykau pirmą dieną į mokyklą, mokytoja iššaukė mano vardą. Ji taip keistai ištare, kad visi mokiniai į mane pažiūrėjo. Tur būt, pagalvojo, kad aš iš kitos planetos atskridau. Mokytoja paprašė mane, kad atsisotčiau ir papasakočiau apie savo krašto kultūrą. Aš pradėjau sakyti, kad aš esu lietuvis. Mano seneliai atplaukė į Ameriką, nes Lietuva dabar komunistų valdžioje. Papasakojau truputį iš Lietuvos istorijos. Taip pat pasakiau, kad aš didžiuojuos būdamas lietuvaite.

Sabina Markvaldaitė, („Didvyrių dienos Dainavoje“)

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

DEVYNES ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

KAD AŠ BŪČIAU LAIMINGAS

Kad aš būčiau tikrai laimingas, man turėtų būti labai geri mokyklos pažymiai, man reiktų laisvai lietuviškai kalbėti, kad turėčiau daug draugų ir kad Lietuva vėl būtų nepriklausoma valstybė.

Man pinigai nebūtų pats svarbiausias dalykas. Pini-gais negalima nupirkti tikros meilės arba ko nors kito, kas tikrai mane padarytų laimingą.

Rimas Biliūnas, Clevelando Šv. Kazimiero lit. mlos mokinys.

MANO PAGALYS

Aš esu jaunas berniukas. Aš noriu jums pasakėlę pasekti. Vieną kartą nuvažiuavau į mišką su savo tėvais. Aš greit toli nubėgau. Ieškojau kokio nors užsiėmimo. Radau ilgą pagaly. Tas pagalis buvo maždaug trijų pėdų ilgumo, žalios spalvos su taškais. Be to, labai slidus. Staiga tas pagalis pradėjo judėti ir beveik stebuklingai, dvi akys atsidarė. Aš per vėlav supratau, kad čia buvo gyvatė. Aš jai sakiau: „Tu esi gera gyvatė, graži gyvatė!“

Vistiek ji manęs nekausė ir įkando į koją. Dabar aš čia guliu, esu per silpnas pašaukti tėvus. Jie, tur būt manęs vistiek negirdėtų. Aš galvoju, kaip ilgai aš turėsiu būti ligoninėje. Aš manau, kad mano tėvai neužilgo ateis manęs ieškoti. Kad tik jie greit atsirastų...

Paulius Budraitis, Dariaus Girėno lit. mlos 8 sk. mokinys.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą naktį Tautvilas su keliais savo draugais pabėgo. Ilgai jie ėjo nevalgydami per miškus ir tankumynus.

Pagaliau priėjo mažą namelį.

„GIEDRĖ“

(Atpasakojimas)

„Giedrė“ yra pasaka, parašyta Algirdo Leono, apie mergaitę, kuri gyveno Mindaugo laikais. Jos tėvas buvo žinomas didysis kunigaikštis. Prasideda, kai Giedrė, jos mama ir sesuo yra vokiečių nelaisvėje. Giedrė buvo labai graži, jauna lietuvaitė. Ją buvo išimylėję lietuvių ir vokiečių jaunuoliai.

Atėjo vienas vokiečių prašyti jos rankos. Giedrė atsisakė. Giedrė pamilo Tautvilą. Tautvilas buvo į ją išimylėjęs. Tautvilas buvo stiprus, gražus lietuvis. Vieną dieną jis planavo pabėgti, kad galėtų Giedrės tėveliui pranešti, kur jie yra, kad galėtų savo šeimą ir kitus nelaisvės patekusius lietuvius išvaduoti. Tą nakt